

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЕКОНОМІКА МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ

підготовки РВО Магістр
(назва рівня вищої освіти)

спеціальності 242 Туризм
(шифр і назва спеціальності)

Обговорено та рекомендовано
до затвердження Вченою радою
факультету землевпорядкування
та туризму,
методичною комісією факультету
Протокол №1 від 06.09.2022 р.

2022 РІК

Програма вивчення навчальної дисципліни “Економіка міжнародного туризму” складена для підготовки здобувачів вищої освіти РВО Магістр спеціальності 242 Туризм..

Предметом вивчення навчальної дисципліни є: цілісна система знань про економіку міжнародного туризму, понятійно-термінологічний апарат, що характеризує економіку туризму та методику оцінки економічної ефективності туристичної діяльності.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. *Метою* вивчення навчальної дисципліни «Економіка міжнародного туризму» є підготовка висококваліфікованих і професійних менеджерів в галузі туристичної індустрії та формування і розвиток у них професійних компетентностей у галузі економічного управління туристичною діяльністю, здобуття студентами системи знань, вмінь і навичок спрямованих на ефективне управління та організацію бізнес-процесів у сфері туристичних послуг спрямованих на ефективну організацію туристичної діяльності, використання сучасних економічних методів та підходів до управління у сфері туризму, поглиблення і розширення теоретичних знань у питаннях досліджень світових туристичних потоків, тенденцій їх формування та організації інституційного регулювання розвитку міжнародного туризму.

1.2. *Основні завдання:* ознайомлення з основними тенденціями розвитку туристичної галузі; формування у студентів здатності до самостійного творчого мислення та розв’язання практичних економічних задач; навчити студентів економічно правильно оцінювати перспективи і особливості туристичної індустрії та дати практичні навички для роботи в даній сфері діяльності.

1.3. Вимоги до знань та умінь:

В результаті вивчення дисципліни “Економіка міжнародного туризму” здобувачі повинні:

знати:

- економічну суть діяльності підприємств туризму;
- визначення міжнародних особливостей та тенденцій розвитку туристичної сфери,
- основну суть інноваційної політики підприємств туристичної сфери,
- методи оцінки та шляхи підвищення конкурентоспроможності міжнародних підприємств туризму.

вміти:

- проводити оцінку діючих механізмів функціонування туристичних підприємств та обґрунтування пропозицій щодо їх удосконалення;
- виділяти основні тенденції розвитку економіки міжнародного туризму;
- чітко формулювати специфічні особливості економіки міжнародного туризму;
- оцінювати рівень конкурентоспроможності підприємств туристичної сфери.

1.4. Компетенції набуті за результатами вивчення дисципліни

За результатами вивчення дисципліни здобувачами спеціальності 242 Туризм будуть набуті загальні та фахові компетенції, а також програмні результати навчання відповідно до освітньої програми підготовки, зокрема:

Інтегральна компетентність:

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері туризму

Загальні компетентності

- ЗК1. Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності.
- ЗК2. Здатність працювати у міжнародному середовищі.
- ЗК4. Здатність розробляти проєкти та управляти ними.
- ЗК5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні компетентності

- СК3. Здатність до управління туристичним процесом у публічному секторі, в туристичній дестинації, туристичному підприємстві на різних ієрархічних рівнях.
- СК4. Здатність організовувати діяльність та співпрацю суб'єктів регіонального, національного та міжнародного туристичних ринків на засадах сталого розвитку з урахуванням світового досвіду.
- СК5. Здатність оперувати інструментами збору, обробки інформації, аналізувати та управляти туристичною інформацією.
- СК6. Здатність до аналізу, прогнозування, планування бізнес-процесів та геопросторового планування у сфері туризму.
- СК7. Здатність розробляти та впроваджувати інновації в діяльності суб'єктів туристичного ринку.

Програмні результати навчання

- РН5. Здійснювати комплексний аналіз і оцінювання функціонування туристичного ринку різних ієрархічних рівнів, прогнозувати тенденції його розвитку.
- РН6. Аналізувати та оцінювати діяльність суб'єктів туристичного ринку, планувати результати їх стратегічного розвитку.
- РН9. Розробляти та реалізовувати проєкти у сфері туризму на засадах економічної і соціальної ефективності.
- РН12. Аналізувати, формулювати і реалізовувати національну та регіональну туристичну політику, вдосконалювати механізми управління туристичними дестинаціями на національному, регіональному та локальному рівнях.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни (анотація)

Тема 1. ТУРИЗМ У СИСТЕМІ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Виникнення та етапи розвитку міжнародного туризму. Види міжнародного туризму. Фактори розвитку міжнародного туризму. Особливості міжнародного

туризму. Значення міжнародного туризму. Тенденції розвитку міжнародного туризму. Туристичний продукт як джерело доходу. Туристичне споживання. Інвестиції в туризм. Коефіцієнт доходу від туризму

Тема 2. СУТЬ, ВИДИ ТА ФОРМИ МІЖНАРОДНОГО ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ

Суть і мотивація міжнародного бізнесу. Види міжнародного бізнесу: експорт, ліцензування, франчайзинг, контракти на управління, проекти «під ключ»; прямі іноземні інвестиції. Форми міжнародного бізнесу: двостороннє і багатостороннє співробітництво. Форми ринкових структур у міжнародному туризмі: досконала конкуренція, чиста монополія, олігополія.

Тема 3. ПРОЦЕСИ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА РИНКУ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ

Транснаціональні компанії (ТНК). Вплив ТНК на національну економіку. Процеси глобалізації в світовому туризмі

Тема 4. СПЕЦИФІКА І СКЛАД ІНДУСТРІЇ МІЖНАРОДНОГО ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ

Особливості та структура індустрії міжнародного туризму. Роль посередників у світовому туристичному бізнесі. Специфіка турагенської та туроператорської діяльності на міжнародному ринку туристичних послуг. Класифікація засобів розміщення у міжнародному туризмі. Національні системи класифікації засобів розміщення. Сучасний стан готельної бази світу. Види транспортних перевезень у міжнародному туризмі. Розвиток круїзного туризму. Навколосвітні подорожі. Використання інформаційних мереж в міжнародному туристичному обслуговуванні. Глобальні комп'ютерні мережі. Автоматизовані системи бронювання готельних і туристичних послуг

Тема 5. РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТА СТАТИСТИКА МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ

Особливості ринку міжнародного туризму. Світовий і регіональні ринки міжнародного туризму. Структура та загальна характеристика туристичних регіонів.

Методи вивчення туристичного попиту. Сегментація попиту на послуги туризму.

Географія світових туристичних потоків. Статистика туристичних потоків. Статистика туристичних доходів і витрат.

Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти економіки міжнародного туризму.

Тема 6. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ

Цілі й завдання міжнародного співробітництва в галузі туризму. Міжнародні організації, що координують туристську діяльність. Інструменти регулювання міжнародної туристської діяльності. Міжнародні туристичні заходи.

Тема 7. ЦІНОУТВОРЕННЯ В ЕКОНОМІЦІ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ

Сутність механізму ціноутворення. Різновиди цін, що застосовуються в сфері туристичної діяльності. Методика визначення ціни туристичного продукту.

Механізм регулювання та диференціації цін на послуги підприємств туристичної сфери. Стратегія і тактика управління цінами на послуги підприємств туристичної сфери.

Тема 8. ОЦІНКА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ТА ПОКАЗНИКІВ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ТУРИСТИЧНИХ КОМПАНІЙ

Прибуток підприємства: суть, формування та використання. Алгоритм оцінки фінансового стану підприємства. Аналіз майнового стану та фінансових результатів підприємства. Аналіз ліквідності, ділової активності, платоспроможності (фінансової стійкості) та рентабельності підприємства

Тема 9. ВИРОБНИЧА ПРОГРАМА ПІДПРИЄМСТВ ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ

Сутність і структура виробничої програми. Принципи та етапи розробки виробничої програми туроператора. Планування діяльності підприємств розміщення туристів. Виробнича програма та товарооборот підприємств харчування туристів

Тема 10. ЕКОНОМІЧНА СТРАТЕГІЯ В ТУРИСТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Сутність і роль підприємницької стратегії в туристичній діяльності. Механізми економічного управління туристичним бізнесом. Комерційний розрахунок в туристичній діяльності. Стратегія конкурентоспроможності туристичного продукту.

3. Рекомендована література

Базова

1. Мальська М. П. Економіка туризму: теорія та практика: підручник / М. П. Мальська, М. Й. Рутинський, С. В. Білоус, Н. Л. Мандюк. - К.: «Центр учбової літератури», 2016. - 554 с.
2. Парфіненко А. Міжнародний туризм в Україні: геополітичні аспекти глобального явища / А. Парфіненко // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – 2015. – Вип. 126. – Ч. 1. – С. 12-23.
3. Погребняк Л.В. Економіка міжнародного туризму: конспект лекцій. Львів:ЛНУП, 2022. - 54 с.
4. Погребняк Л.В. Економіка міжнародного туризму. Методичні рекомендації для індивідуальної роботи студентам спеціальності 242 “Туризм” РВО “Магістр” факультету землевпорядкування та туризму.– Львів: Львівський національний університет природокористування, 2022. – 10с.
5. Країни світу. Міжнародний туризм. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://svit.ukrinform.ua/turism.php?page=ukr_tur&id=23762.

Допоміжна:

1. Розвиток транскордонного співробітництва: Тіньовий сектор в економіці прикордонних територій: науково-аналітична доповідь / ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України» ; наук. ред.: В. С. Кравців, Х. М. Притула. – Львів, 2018. – 65 с.
2. Погребняк Л.В. Інноваційна модель розвитку України в умовах Євроінтеграційних процесів. / Савіцька О.П., Савіцька Н.В. / Збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції «Інноваційні технології та інтенсифікація розвитку національного виробництва» (м. Тернопіль, 20-21 жовтня 2016 року). – 2016. – С.135-137.

3. Погребняк Л.В. Формування кадрового забезпечення готельного господарства в контексті використання європейського досвіду / Бігус М.М./ Туристичні послуги на світовому ринку як фактор розвитку міжнародного туризму: Зб. матер. міжнар. наук.-практ. конф. (Львів, 10 травня 2018 р.) / Міністерство освіти і науки України, Львівський інститут економіки і туризму. - Львів: ЛІЕТ, 2018. - С.73-81
4. Погребняк Л.В. Глобальні інтеграційні процеси в системі підвищення конкурентоспроможності туристичних послуг країни // Шляхи забезпечення конкурентоспроможності туристичного бізнесу в умовах глобалізації: монографія / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. І.О. Бочана. – Львів : 2020. – 214 с.
5. Погребняк Л.В., Балич М. Брендинг в зовнішньоторгівельній діяльності туристичного підприємства// The IV International Science Conference «Actual problems of practice and science», March 5 – 6, 2021, Ankara, Turkey, p.76-79. (ISBN – 978-9-40361-460-1).
6. Погребняк Л., Станько С. Соціально-економічні чинники привабливості туризму на сільських територіях в час світової пандемії Covid-19 // Теорія і практика розвитку агропромислового комплексу та сільських територій: матеріали XXII Міжнародного науково-практичного форуму, 5–7 жовтня 2021 р.: у 2 т. Львів: ННБК «АТБ», 2021. Т. 1. -С. 125-127.
7. Pohrebniak L.V. Academic entrepreneurship as a means of developing innovative competences among service sector graduates in Ukraine // The XI International Science Conference «Theoretical approaches of Fundamental Sciences. Theory, Practice and prospects», April 26 – 28, 2021, Geneva, Switzerland. p.103-104. (ISBN – 978-9-40361-482-3).
8. Pohrebniak L., Havryshkiv N. Development of rural tourism in Ukraine during the Covid-19 pandemic // Sciences of Europe (Praha, Czech Republic), VOL 2, No 56 (2020) (ISSN 3162-2364), p.11-15.

Інформаційні ресурси

• Бібліотечно-інформаційні ресурси – книжковий фонд, періодика та фонди на електронних носіях бібліотеки ЛНУП, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України.

- Інформація про туристичні виставки в Україні - [/www.autoexpo.ua/ex/toursalon/](http://www.autoexpo.ua/ex/toursalon/), www.uitt-kiiev.com
- Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://media.unwto.org>.
- Офіційний сайт Міністерства інфраструктури України [Електронний ресурс]. - <https://www.kmu.gov.ua/catalog/ministerstvo-infrastrukturi-ukraini>.
- Офіційний сайт Державного агентства розвитку туризму [Електронний ресурс]. - <https://www.tourism.gov.ua>.
- Офіційний сайт Міністерства культури та інформаційної політики [Електронний ресурс]. - <https://www.mincult.gov.ua>.
- World Development indicators [Electronic resource]. – Access mode: <http://data.worldbank.org/data-catalog>.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання - залік.